Published on (https://bnm.md)

29.05.2020

Situația financiară a sectorului bancar în primul trimestru al anului 2020

Pe parcursul trimestrului I al anului 2020, Banca Națională a Moldovei (BNM) a continuat procesul de supraveghere prudențială a băncilor din Republica Moldova, urmărind respectarea cerințelor legale, în vederea prevenirii şi limitării riscurilor specifice activității bancare. Totodată, începând cu martie 2020, ținând cont de efectele generate de pandemia COVID-19, în scopul menținerii stabilității sectorului bancar și încurajării băncilor să conlucreze cu debitorii lor pentru asigurarea unor condiții optime de rambursare a creditelor, BNM a întreprins un șir de acțiuni în conformitate cu atribuțiile conferite de lege (link).

La situația din 31.03.2020, în Republica Moldova activau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei. B.C. „ENERGBANK" S.A. era supravegheată în cadrul regimului de intervenție timpurie aplicat la data de 11.01.2019, ca urmare a constatării unui grup de persoane acționând concertat care a achiziționat și poseda o deținere calificată în capitalul social al băncii în mărime de 52,55 %, fără aprobarea prealabilă scrisă a BNM.

În această perioadă a continuat tendința de consolidare a fondurilor proprii și de creștere a activelor, a portofoliului de credite și a depozitelor persoanelor fizice. Sectorul bancar dispune de un nivel înalt de lichiditate. Totodată, profitul obținut în primele 3 luni ale anului 2020 a înregistrat o descreștere față de perioada similară a anului precedent, concomitent micșorându-se și volumul depozitelor persoanelor juridice.

Acțiunile Băncii Naționale a Moldovei față de băncile licențiate, întreprinse pe parcursul primului trimestru al anului 2020

BC „Moldindconbank" S.A.

Începând cu 11.02.2020, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a decis ridicarea regimului de intervenție timpurie a BC „Moldindconbank" S.A.

Decizia a fost aprobată urmare a restabilirii funcționalității organelor de conducere statutare. Consiliul băncii a devenit funcțional la 02.12.2019, iar Comitetul de conducere la 11.02.2020.

BC „ENERGBANK" S.A.

În ceea ce privește expunerea spre vânzare pe piața reglementată a acțiunilor nou-emise și înscrise pe contul băncii, ca acțiuni separate (9,6% din capitalul social al băncii sau 192 089 de acțiuni), în perioada 02.01.2020 – 31.01.2020 acestea au fost expuse la vânzare la un preț de 146 lei per acțiune, iar în perioada 03.02.2020 -03.03.2020 la un preț de 109.5 lei per acțiune. Pentru ultima perioadă cuprinsă între 04.03.2020 – 03.04.2020, acțiunile au fost expuse spre vânzare la prețul de 76,65 lei per acțiune. Concomitent, în contextul Dispoziției nr. 4 din 24.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, a fost modificat termenul expunerii spre vânzare ca acțiuni separate pe piața reglementată, de la 03.04.2020 (inclusiv) până la 25.05.2020 (inclusiv).

Totodată, la data de 20.12.2019, BNM a dispus prelungirea cu 3 luni a termenului de înstrăinare de către un acționar al B.C. „ENERGBANK" S.A. a acțiunilor (9,98%) deținute fără a dispune de aprobarea prealabilă scrisă a BNM (termen – 24.03.2020). Ulterior, considerând întrunirea condițiilor legale necesare, la data de 24.03.2020, BNM a prelungit cu încă 3

luni termenul respectiv (până la 24.06.2020).

În ceea ce privește constatările privind activitatea concertată a acționariatului băncii, la data de 17.02.2020, BNM a prelungit cu încă 3 luni termenul de expunere la vânzare a celor 3 pachete de acțiuni nou-emise în mărime cumulativă de 39,82% din capitalul social al băncii, până la data de 19.05.2020.

La data de 10.04.2020, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a decis prelungirea până la data de 11.10.2020 a perioadei de desemnare a administratorilor temporari ai B.C. „ENERGBANK" S.A.

„Banca de Finanţe şi Comerţ" S.A.

În temeiul deciziei organului de conducere al băncii din 05.03.2020, „FinComBank" S.A. a anunțat despre stoparea, începând cu data de 6 martie 2020, a procesului, aflat în luna a 4-a, de expunere spre vânzare pe piața reglementată a acțiunilor emisiunii a XX-ea a băncii ca „acțiuni separate", în legătură cu dispunerea sechestrului asupra procesului de vânzare în cadrul cauzei penale.

Totodată, pe parcursul primului trimestru, unei bănci i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de avertisment, urmare rezultatelor controlului efectuat pe teren. Aplicarea avertismentului a fost determinată de constatarea încălcărilor și neajunsurilor cu privire la cadrul de administrare al băncii, inclusiv raportarea eronată către BNM privind îndeplinirea planului de măsuri aferent controlului precedent, precum și de nerespectarea unor cerințe aferente sistemului de management al securității informației.

Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

La 31.03.2020, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către bănci, a înregistrat următoarele tendințe:

Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 92,5 miliarde lei, majorându-se pe parcursul trimestrului de referință I al anului 2020 cu 2,1% (1,9 miliarde lei).

Soldul brut (prudențial) al creditelor a constituit 45,4% din totalul activelor sau 42,0 miliarde lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 4,1% (1,7 miliarde lei). Totodată, volumul creditelor noi acordate pe parcursul trimestrului I al anului 2020 s-a majorat cu 3,5% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Cele mai mari creșteri ale portofoliului de credite au fost consemnate la creditele acordate comerțului – cu 4,6% (438,3 mil. lei) și la creditele acordate pentru procurarea/construcția imobilului – cu 5,5% (340,9 mil. lei).

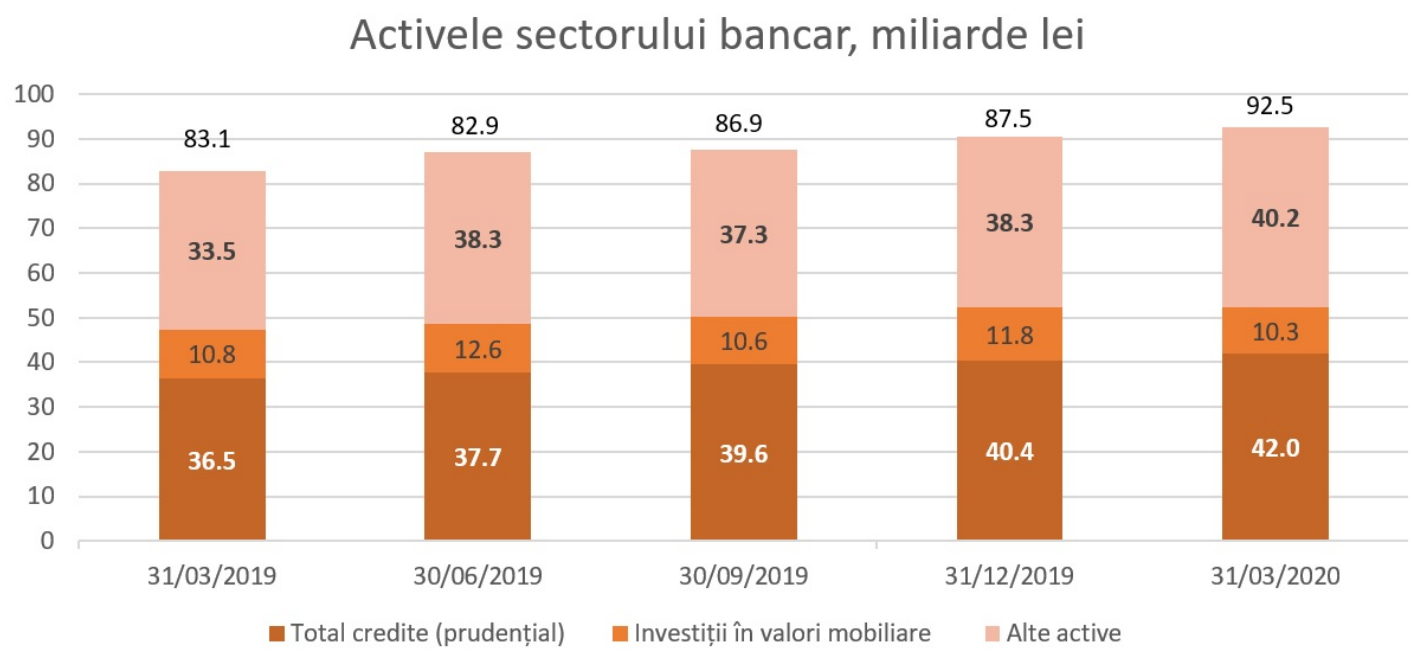

Investițiile în valori mobiliare (certificatele Băncii Naționale și valorile mobiliare de stat) au avut o pondere de 11,1% (10,3 miliarde lei) din totalul activelor, fiind cu 1,9 p.p. mai mică în comparație cu sfârșitul anului 2019.

Celelalte active, care constituie 43,5%, sunt menținute de către bănci în conturile deschise la Banca Națională, în alte bănci și în numerar.

Pe parcursul perioadei de referință, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor a fost la același nivel comparativ cu finele anului 2019, constituind 8,5% la 31.03.2020, indicatorul menționat variind de la 4,6% până la 19,9% în funcție de bancă.

Totodată, de menționat că, creditele neperformante în valoare absolută s-au majorat cu 4,0% (136,8 mil. lei), constituind 3,6 miliarde lei.

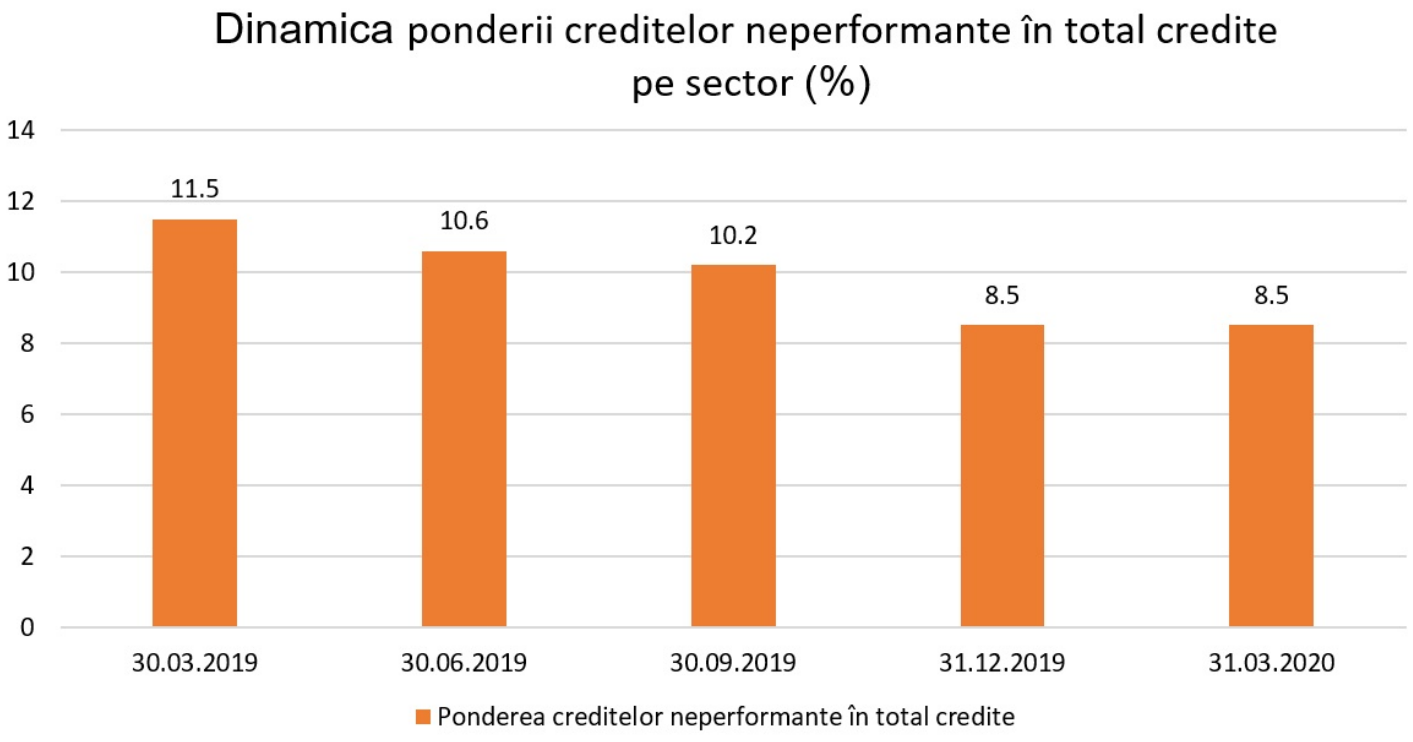

Totodată, s-a înregistrat o tendință de majorare a soldului depozitelor. Conform rapoartelor prudențiale, acestea au crescut

cu 2,5% în perioada de referință, constituind 70,0 miliarde lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 67,8% din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 31,9% și depozitele băncilor – 0,3%). Cel mai mare impact asupra majorării soldului depozitelor a avut-o creșterea depozitelor persoanelor fizice cu 1,9 miliarde lei (4,2%) și a depozitelor băncilor cu 72,1 mil. lei (74,5%) până la 169.0 mil. lei.

Din totalul depozitelor, 55,3% a revenit depozitelor în lei, soldul acestora s-a micșorat cu 1,6 miliarde lei (4,0%), constituind 38,7 miliarde lei la 31.03.2020. Depozitele în valută au constituit 44,7% din totalul depozitelor, soldul acestora a crescut pe parcursul perioadei de referință cu 3,3 miliarde lei (11,9%), alcătuind 31,3 miliarde lei. Creșterea a fost determinată de atragerea depozitelor în valută, echivalentul a 1,9 miliarde lei și, totodată, de diferența de curs valutar ce a alcătuit (+1,3) miliarde lei.

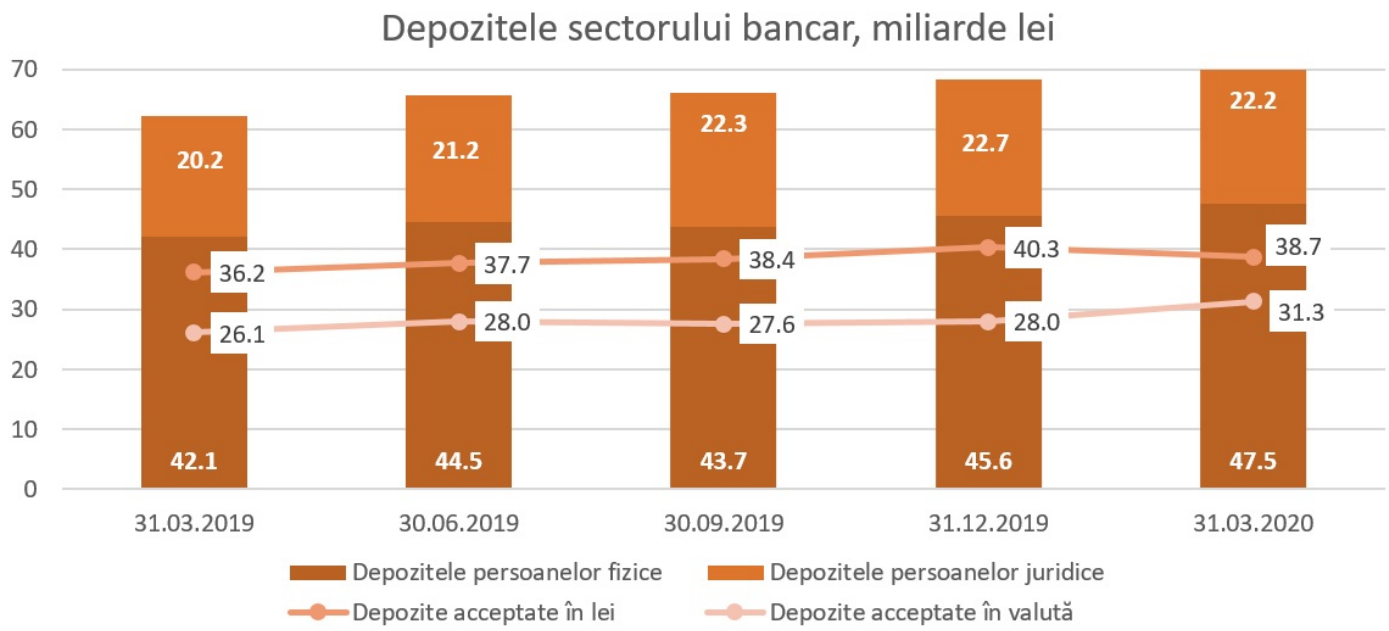

Veniturile și rentabilitatea

La 31.03.2020, profitul pe sistemul bancar a însumat 432,2 mil. lei, micșorându-se cu 17,9% (94,5 mil. lei) comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Micșorarea profitului este determinată, în mare parte, de majorarea cheltuielilor neaferente dobânzilor cu 26,0% (219,4 mil. lei), preponderent, ca urmare a majorării pierderilor din deprecierea activelor financiare. Concomitent, s-au majorat și cheltuielile cu dobânzile cu 7,5% (25,3 mil. lei).

Veniturile din dobânzi s-au majorat cu 6,1% (64,9 mil. lei), ca urmare a majorării portofoliului de credite. Veniturile neaferente dobânzilor s-au majorat cu 13,2% (85,3 mil. lei).

Veniturile totale au constituit 1,8 miliarde lei, dintre care veniturile din dobânzi – 60,7% (1,1 miliarde lei), iar veniturile neaferente dobânzilor – 39,3% (0,7 miliarde lei). Concomitent, cheltuielile totale au constituit 1,4 miliarde lei, inclusiv cheltuielile cu dobânzile – 25,5% (0,3 miliarde lei) din totalul cheltuielilor, iar cheltuielile neaferente dobânzilor – 74,5% (1,1 miliarde lei) din totalul cheltuielilor.

La 31.03.2020, rentabilitatea activelor şi rentabilitatea capitalului au constituit 1,8% şi respectiv 10,4%, fiind în descreștere cu 0,7 p.p. și, respectiv, cu 4,2 p.p. comparativ cu sfârșitul anului precedent.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Pe parcursul primului trimestru, băncile au continuat să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt.

Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0,7 (limita ≤1), fiind la

același nivel comparativ cu finele anului 2019.

Lichiditatea curentă pe sector (principiul II al lichidității) s-a diminuat cu 0,4 p.p., constituind 50,3% (limita ≥20%), mai mult de jumătate din activele sectorului bancar fiind concentrate în active lichide. E de menționat că cele mai mari ponderi în activele lichide le dețin depozitele la BNM – 47,1%, valorile mobiliare lichide – 22,3% și mijloacele interbancare nete – 20,9%. Pe parcursul anului 2020, a crescut ponderea depozitelor la BNM cu 1,5 p.p. și a mijloacelor interbancare nete cu 3,7 p.p. Totodată, a descrescut ponderea valorilor mobiliare lichide cu 3,4 p.p.

Principiul III al lichidității, care reprezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență și care nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență, a fost respectat de toate băncile.

Conform rapoartelor prezentate de bănci la situația din 31.03.2020, rata fondurilor proprii totale pe sectorul bancar a înregistrat valoarea de 24,9%, fiind în scădere cu 0,3 p.p. față de finele anului precedent. Limita reglementată a fost respectată de fiecare bancă și a variat între 18,7% și 48,4%.

La situația din 31.03.2020, fondurile proprii totale au constituit 11,8 miliarde lei și au înregistrat o creștere de 2,4% (270.3 mil. lei) pe parcursul perioadei menționate. Creșterea fondurilor proprii a fost determinată, în special, ca urmare a includerii de către o bancă în calculul fondurilor proprii a profitului pentru primele șase luni ale anului 2019 (ca rezultat al permisiunii BNM).

La situația din 31.03.2020, băncile au respectat indicatorii prudențiali cu privire la expunerile mari și la expunerile față de persoanele lor afiliate.

Totodată, la două bănci, raportul dintre indicatorul aferent sumei valorii agregate a expunerilor din credite față de clienții sau grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite, și portofoliul total de credite este mai mare decât limita prudențială de 30% la sută. Având în vedere că băncile mențin cerința suplimentară de fonduri proprii pentru excedentul respectiv, depășirea limitei de 30% nu constituie o încălcare.

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu legislația UE

Pe parcursul trimestrului I al anului 2020, în scopul aplicării prevederilor Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor, Banca Națională a Moldovei:

- A aprobat Regulamentul privind externalizarea activităților și operațiunilor băncii, care contribuie la o mai bună administrare în domeniul externalizării și, implicit, a riscurilor asociate, prin urmare, băncile vor aplica rigori mai înalte la evaluarea furnizorului, se vor adapta cerințelor la externalizarea în lanț și vor desfășura auditul extern doar la activitățile externalizate de importanță materială.
- A aprobat Regulamentul privind cerințele de acoperire a necesarului de lichiditate pentru bănci, care stabilește componența rezervei de lichiditate a băncilor și eligibilitatea activelor băncii ca acestea să fie considerate active lichide, metodologia de calcul a ieșirilor nete de lichidități, precum și menținerea de către bănci a nivelurilor adecvate ale rezervelor de lichiditate pentru a face față eventualelor dezechilibre dintre intrările și ieșirile de lichidități în situații de criză pe termen scurt. Regulamentul transpune cele mai bune practici de reglementare a piețelor financiar-bancare internaționale. De menționat că, indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate va substitui indicatorul lichidității curente care, până la 01.01.2022, va fi monitorizat și raportat la BNM în paralel.
- A aprobat modificări la Instrucţiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere, pentru a reglementa raportarea aferentă cerințelor de acoperire a necesarului de lichiditate.

Alinierea legislației bancare a Republicii Moldova la standardele internaționale prin perfecționarea mecanismelor cantitative și calitative de administrare a băncilor contribuie la promovarea unui sector bancar sigur și stabil, la creșterea transparenței, încrederii și atractivității sectorului bancar autohton pentru potențiali investitori și creditori ai băncilor, precum și pentru deponenți și clienți, la dezvoltarea noilor produse și servicii financiare.

See also

Tags

depozite [1]

credite [2]

statistics [3]

capitalul [4]

activele [5]

lichiditatea [6]

soldul creditelor [7]

profitul băncilor [8]

bank [9]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/60650

Related links:

[1] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=depozite [2] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=credite [3] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [4] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=capitalul [5] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=activele [6] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=lichiditatea [7] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=soldul creditelor [8] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=profitul băncilor [9] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=bank